

ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด
ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

พ.ศ. ๒๕๕๓

โดยเหตุที่ พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๒๐) พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้มีบทบัญญัติเพิ่มบทบาทของพนักงานอัยการในการคุ้มครองเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ทั้งในชั้นสอบสวนและชั้นศาลหลายประการ กล่าวคือ ในชั้นสอบสวนได้กำหนดให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในการจัดบันทึกคำร้องทุกข์ในกรณีที่เด็กเป็นผู้เสียหาย การถามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การที่ผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กชี้ตัวผู้ต้องหาและการสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็ก ส่วนในชั้นศาลได้มีการกำหนดกระบวนการถามปากคำและสืบพยานในการไต่สวนการตาย การไต่สวนมูลฟ้องและการพิจารณาคดีสำหรับเด็กเป็นพิเศษ นอกจากนี้ยังได้มีการปรับปรุงขยายเหตุและวิธีการเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาลอย่างกว้างขวาง รวมทั้งให้นำวิธีสืบพยานสำหรับเด็กในชั้นศาลไปใช้กับการสืบพยานไว้ก่อนการฟ้องคดีต่อศาลอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การคุ้มครองเด็กในคดีอาญาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วสอดคล้องกับมาตรฐาน ข้อ ๑๒ แห่งอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก พ.ศ. ๒๕๓๒ (ก. ศ. ๑๕๘๕) และบทบัญญัติในมาตรา ๔ และมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กรณีจึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดองค์กรเพื่อรองรับภารกิจและบทบาทดังกล่าวและสมควรกำหนดหลักปฏิบัติราชการในการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๔๕๘ อัยการสูงสุด จึงวางระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกระเบียบ ข้อบังคับและคำสั่งอื่นใดที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้และให้ใช้ระเบียบนี้แทน

การปฏิบัติตามระเบียบนี้ ให้คำนึงถึงข้อบังคับและระเบียบของส่วนราชการอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้เพื่อให้การอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการคุ้มครองเด็กในคดีอาญาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีความยุติธรรมตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๐๕ (ก.ศ.

๑๕๖๖) และตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

ข้อ ๓ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ศูนย์อำนาจการ” หมายความว่า ศูนย์อำนาจการคุ้มครองเด็กในคดีอาญา

“ผู้อำนวยการศูนย์” หมายความว่า อธิบดีอัยการฝ่ายคดีอาญา หรืออัยการจังหวัดผู้ปฏิบัติหน้าที่ประจำ ณ สำนักงานอัยการจังหวัดนั้น หรืออัยการจังหวัดประจำศาลจังหวัดแล้วแต่กรณี

“รองผู้อำนวยการศูนย์” หมายความว่า รองอธิบดีอัยการฝ่ายคดีอาญา หรือ พนักงานอัยการที่อัยการจังหวัดมอบหมาย

“เลขานุการศูนย์” หมายความว่า

(๑) ในกรุงเทพมหานคร อัยการพิเศษฝ่ายที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ในต่างจังหวัด พนักงานอัยการที่อัยการจังหวัดมอบหมาย

“หัวหน้าพนักงานอัยการ” หมายความว่า อัยการพิเศษฝ่ายหรืออัยการจังหวัดที่รับผิดชอบในการดำเนินคดี

“พนักงานอัยการ” หมายความว่า

(๑) ในกรุงเทพมหานคร พนักงานอัยการที่ได้รับมอบหมาย

(๒) ในต่างจังหวัด พนักงานอัยการประจำสำนักงานอัยการต่าง ๆ

“เด็ก” หมายความว่า เด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี

“การคุ้มครองเด็ก” หมายความว่า การเข้าร่วมในการจัดบันทึกคำร้องทุกข์ ในกรณีที่เด็กเป็นผู้เสียหาย การถามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน และ การถามปากคำหรือสืบพยานในการไต่สวนการตาย การไต่สวนมูลฟ้องและการพิจารณาคดีสำหรับเด็กเป็นพิเศษในชั้นศาล

ข้อ ๕ พนักงานอัยการมีหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก และพึงให้ความคุ้มครองสิทธิเด็กจากการใช้ความรุนแรง การแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรมต่อเด็ก โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

หมวด ๒

ศูนย์อำนาจการ

ข้อ ๖ ให้จัดตั้งศูนย์อำนาจการคุ้มครองเด็กในคดีอาญาขึ้นในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด มีหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการติดต่อประสานงาน รวมทั้งปฏิบัติการตามที่ได้รับมอบหมาย กรณีพนักงานอัยการต้องเข้าคุ้มครองเด็ก โดยให้ศูนย์อำนาจการคุ้มครองเด็กในคดีอาญากรุงเทพมหานครเป็นศูนย์กลางพัฒนาระบบการคุ้มครองเด็ก และจัดระบบการสำรวจ การเก็บ การใช้ประโยชน์ข้อมูลการคุ้มครองเด็กทั่วราชอาณาจักร การศึกษาวิจัยเชิงประเมิณผล โดยพัฒนารูปแบบ วิธีการและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการคุ้มครองเด็กของสำนักงานอัยการสูงสุด

ให้ผู้อำนาจการศูนย์ เป็นผู้รับผิดชอบอำนาจการให้การคุ้มครองเด็กในการเข้าร่วมจัดบันทึกคำร้องทุกข์ การถามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กการไต่สวนการตาย การไต่สวนมูลฟ้องหรือการสืบพยานในคดีที่พยานเป็นเด็ก และการสืบพยานไว้ก่อนในคดีที่พยานนั้นเป็นเด็ก หรือคดีนั้นเด็กเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหาให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยให้รองผู้อำนาจการศูนย์มีหน้าที่ช่วยเหลือผู้อำนาจการศูนย์ และให้เลขานุการศูนย์ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ

ข้อ ๗ ศูนย์อำนาจการ มีหน้าที่ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำบัญชีรายชื่อพนักงานอัยการผู้มีหน้าที่เข้าร่วมในการคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวน โดยในกรุงเทพมหานครให้เสนออัยการสูงสุด หรือผู้ที่อัยการสูงสุดมอบหมายเพื่อออกคำสั่ง ในต่างจังหวัดให้ผู้อำนวยการศูนย์เป็นผู้ออกคำสั่ง แล้วแจ้งให้พนักงานอัยการทราบล่วงหน้า

(๒) จัดให้มีพนักงานอัยการปฏิบัติหน้าที่แทน กรณีพนักงานอัยการผู้มีรายชื่อตาม (๑) ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

(๓) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนวยความสะดวกรับแจ้งจากพนักงานสอบสวน กรณีขอให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ การถามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน

(๔) รับและพิจารณาคำเนินการเกี่ยวกับการสืบพยานไว้ก่อน

(๕) จัดทำสารบบการเข้าร่วมในการคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวน ความแบบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

(๖) จัดสถานที่สำหรับการซักถามปากคำเด็กเพื่อตั้ง โดยให้มีกรบันทึกภาพและเสียงซึ่งสามารถนำออกถ่ายถอดได้อย่างต่อเนื่องไว้เป็นพยาน

(๗) จัดระบบการสำรวจ การเก็บ การใช้ประโยชน์ข้อมูล การคุ้มครองเด็ก

(๘) ประสานงานกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๙) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๘ การมอบหมายพนักงานอัยการที่จะเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ การถามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวนตามระเบียบนี้ ให้พิจารณาคุณสมบัติ ความสามารถ ความประพฤติของพนักงานอัยการ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมในด้านอายุและเพศของผู้เสียหาย พยาน หรือผู้ต้องหา และข้อกล่าวหาเป็นองค์ประกอบสำคัญด้วย

ข้อ ๙ เมื่อได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวนขอให้พนักงานอัยการเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ การถามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนวยความสะดวกของพนักงานสอบสวนไว้ในแบบรับแจ้งการเข้าคุ้มครองเด็กใน

ชั้นสอบสวนท้ายระเบียบนี้ และให้พนักงานสอบสวนลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีจำเป็นให้แจ้งทางโทรสารได้

ให้เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์อำนาจการเสนอบันทึกการรับแจ้งดังกล่าวต่อผู้
อำนาจการศูนย์ และแจ้งพนักงานอัยการผู้มีหน้าที่พิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๐ พนักงานอัยการและเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการเข้าคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนมีสิทธิได้รับคำตอบแทน คำพยากรณ์ คำพาหนะเดินทางและค่า
เข้าที่พักตามระเบียบที่สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนด

หมวด ๓

การคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวน

ข้อ ๑๑ การเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ การถามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหา การสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน ให้พนักงานอัยการใช้กริยาและภาษาที่เหมาะสม โดยให้คำนึงถึงสภาพร่างกายและจิตใจของเด็ก โดยไม่ทำให้เกิดผลกระทบต่อจิตใจของเด็กและส่งผลให้ข้อเท็จจริงคลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง อีกทั้งต้องไม่ตอกย้ำจิตใจเด็กซึ่งบอบช้ำให้เลวร้ายยิ่งขึ้น

กรณีจำเป็นโดยมีเหตุอันควร พนักงานอัยการอาจถามปากคำเด็กผ่านนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ก็ได้

ข้อ ๑๒ ให้พนักงานอัยการผู้ได้รับมอบหมายเข้าร่วมในการจดบันทึกคำร้องทุกข์ การถามปากคำเด็กในฐานะผู้เสียหายหรือพยาน การชี้ตัวผู้ต้องหาหรือการสอบสวนผู้ต้องหาซึ่งเป็นเด็กในชั้นสอบสวน ยังสถานที่และวันเวลาตามที่ได้รับแจ้งจากพนักงานสอบสวน

ก่อนดำเนินการคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนตามวรรคแรก ให้พิจารณา ดังนี้

(๑) สถานที่ที่ทำการสอบสวนได้แยกกระทำเป็นส่วนสัดส่วนและมีความเหมาะสมสำหรับเค็กรวมทั้งจัดให้มีการบันทึกภาพและเสียงการสอบปากคำ ซึ่งสามารถนำออกถ่ายทอดได้อย่างต่อเนื่องไว้เป็นพยานแล้วหรือไม่

(๒) สถานที่ที่จัดให้มีการชี้ตัวผู้ต้องหา นั้น มีความเหมาะสมและสามารถจะป้องกันมิให้ผู้ต้องหาเห็นตัวผู้เสียหายหรือพยานได้หรือไม่

(๓) มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอแล้วหรือไม่

ถ้าพนักงานสอบสวนยังไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตาม (๑) หรือ (๒) ให้แจ้งพนักงานสอบสวนดำเนินการให้ถูกต้อง หากพนักงานสอบสวนเพิกเฉย ให้ทำบันทึกคัดค้านแจ้งพนักงานสอบสวนทราบและแจ้งการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวน แล้วรายงานพร้อมสำเนาบันทึกคัดค้านเสนอผู้อำนวยการศูนย์ทราบ

ในกรณีไม่มีนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์ บุคคลที่เด็กร้องขอตาม (๓) ให้พิจารณาว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควรไม่อาจรอบุคคลดังกล่าวหรือไม่ ถ้ามีหลักฐานว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งโดยมีเหตุอันควรก็ให้ดำเนินการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กต่อไป หากไม่เป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งโดยไม่มีเหตุอันควรให้ดำเนินการตามวรรคก่อน

ข้อ ๑๓ กรณีที่พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนไปก่อนโดยไม่รออนุญาตพนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการพิจารณาว่ามีเหตุจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งซึ่งมีเหตุอันควรหรือไม่ หากเห็นว่าไม่เป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนอย่างยิ่งโดยไม่มีเหตุอันควร ให้ทำบันทึกคัดค้านแจ้งให้พนักงานสอบสวนทราบ แล้วรายงานพร้อมสำเนาบันทึกคัดค้านเสนอผู้อำนวยการศูนย์ทราบ

ข้อ ๑๔ ให้พนักงานอัยการทำบันทึกรายงานการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนตามแบบรายงานที่กำหนด ให้ได้ความเพียงพอที่จะทราบว่า ได้ดำเนินการดังกล่าวในวันใด ครั้งใด ร่วมกับผู้ใด และดำเนินการไปอย่างไร ถ้าเหตุที่ได้จัดการไปนั้นสมควรจะให้ปรากฏถึงเจตนาเพื่อผลใด ๆ ก็ให้บันทึกเหตุนั้นให้ปรากฏไว้ด้วย แล้วเสนอผู้อำนวยการศูนย์ทราบ

ในคดีสำคัญตามนัยแห่งระเบียบกรมอัยการว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๒๘ ให้ศูนย์อำนาจรายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงอัยการสูงสุด

ให้ศูนย์อำนาจเก็บรักษาแบบรายงานการเข้าร่วมคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนเพื่อส่งให้พนักงานอัยการผู้รับผิดชอบรวบรวมเข้าไว้ในสำนวนคดีอาญาต่อไป

ข้อ ๑๕ การเข้าร่วมในการคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวน หากพนักงานอัยการไม่ได้รับความร่วมมือจากพนักงานสอบสวนหรือพบข้อบกพร่องของพนักงานสอบสวนอันอาจทำให้คดีเสียหายได้ ให้พนักงานอัยการแจ้งพนักงานสอบสวนให้ดำเนินการ ถ้าพนักงานสอบสวนเพิกเฉยให้บันทึกไว้ในแบบรายงานตามข้อ ๑๔ แล้วรายงานต่อผู้อำนวยการศูนย์ เพื่อแจ้งผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี

หมวด ๔

การคุ้มครองเด็กในชั้นพนักงานอัยการ

ข้อ ๑๖ เมื่อพนักงานอัยการได้รับสำนวนการสอบสวนแล้ว ให้พิจารณาในเบื้องต้นว่าเป็นคดีที่ต้องคุ้มครองเด็กตามกฎหมายหรือไม่ หากเป็นคดีที่ต้องคุ้มครองเด็กแต่พนักงานสอบสวนไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ให้ส่งไม่รับสำนวนการสอบสวนและส่งคืนพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการให้ถูกต้อง

กรณีเป็นสำนวนการสอบสวนที่พนักงานอัยการเข้าคุ้มครองเด็กตามหมวด ๓ ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนขอรับแบบรายงานตามข้อ ๑๔ วรรคสามมารวมเข้าไว้ในสำนวนการสอบสวนดังกล่าว เพื่อใช้ประกอบการพิจารณา

ข้อ ๑๗ ในกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ที่จะต้องนำผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กมาซักถามเพื่อตั้ง จะกระทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากอธิบดีอัยการแล้ว

ในการซักถามเพื่อส่งดังกล่าว ให้หัวหน้าพนักงานอัยการแจ้งพนักงานสอบสวนถึงผู้เสียหายหรือพยานซึ่งเป็นเด็กพร้อมนักจิตวิทยาหรือนักสังคมสงเคราะห์บุคคลที่เด็กร้องขอมา และให้นำความในหมวด ๓ ของระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

การสืบพยานไว้ก่อนเพื่อการคุ้มครองเด็ก

ข้อ ๑๘ เมื่อมีเหตุที่จะดำเนินการสืบพยานไว้ก่อนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่ดี พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศและวิธีพิจารณาคดีทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ

พ.ศ.๒๕๓๕ กิติ พระราชบัญญัติมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้าหญิงและเด็ก พ.ศ. ๒๕๔๐ กิติ หรือตามกฎหมายอื่น ให้พนักงานอัยการดำเนินการไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นและระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดที่ว่าด้วยการสืบพยานไว้ก่อนในเรื่องนั้นๆ เว้นแต่กรณีที่ระเบียบนี้กำหนดไว้เป็นพิเศษ ให้นำความในระเบียบดังกล่าวมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีมีเหตุจะต้องดำเนินการสืบพยานไว้ก่อนตามวรรคแรกและมีพยานซึ่งเป็นเด็กจะสืบไว้ก่อนหรือเด็กเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา ให้พนักงานอัยการดำเนินการเข้าคุ้มครองเด็กตามระเบียบในสามข้อต่อไปนี้

ข้อ ๑๘ เมื่อศูนย์อำนวยการได้รับการร้องขอจากผู้เสียหายให้สืบพยานไว้ก่อน ให้ตรวจสอบในเบื้องต้นว่าเป็นเรื่องอยู่ระหว่างการสอบสวนหรือไม่ หากปรากฏว่าพนักงานสอบสวนยังไม่ได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษ ให้สอบปากคำบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพฤติการณ์และเหตุอันควรที่จะดำเนินการสืบพยานไว้ก่อนตามข้อ ๑๘ และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง(ถ้ามี) เมื่อเห็นว่ามิมีเหตุอันควรเข้าคุ้มครองเด็ก ให้ส่งเรื่องไปยังสำนักงานคดีหรือสำนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินคดีนั้นแล้วแต่กรณีโดยเร็ว เพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีการสืบพยานไว้ก่อนหรือศูนย์อำนวยการอาจดำเนินการเองก็ได้

เมื่อสำนักงานคดีหรือสำนักงานอัยการได้รับเรื่องตามวรรคแรก ให้พนักงานอัยการผู้รับผิดชอบตรวจสอบข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีเหตุที่จะสืบพยานไว้ก่อนตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ หากเห็นว่ามิมีพยานหลักฐานเพียงพอและมีเหตุอันสมควรก็ให้ดำเนินการสืบพยานไว้ก่อน แต่หากเห็นว่าไม่มีเหตุอันควรดำเนินการให้หัวหน้าพนักงานอัยการเสนอเรื่องต่ออธิบดีอัยการเพื่อพิจารณาสั่ง

ในกรณีที่ศูนย์อำนวยการเห็นว่าไม่มีมูลเหตุอันควรดำเนินการ ให้ส่งยุติการดำเนินการ เว้นแต่ในต่างจังหวัดให้ศูนย์อำนวยการเสนอเรื่องต่ออธิบดีอัยการเขตเพื่อพิจารณาสั่ง

คำสั่งของอธิบดีอัยการให้ถือเป็นที่สุด แล้วให้ศูนย์อำนวยการแจ้งคำสั่งให้ผู้ร้องขอทราบตามแบบที่กำหนด

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่ศูนย์อำนวยการตรวจสอบในเบื้องต้นตามข้อ ๑๘ วรรคแรกและปรากฏว่าพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว แต่ยังไม่ได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ ให้ศูนย์อำนวยการส่งเรื่องไปยังสำนักงาน

คดีหรือสำนักงานอัยการที่มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินคดีเรื่องนั้นแล้วแต่กรณี เพื่อ พิจารณาคำเนิการ

เมื่อได้รับเรื่องจากศูนย์อำนาจการตามวรรคแรก ให้นำความในข้อ ๑๕ วรรคสองและวรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ก่อนที่พนักงานสอบสวนจะส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการผู้เข้าร่วมคุ้มครองเด็กในชั้นสอบสวนในคดีนั้น อาจร้องขอให้ศูนย์อำนาจการดำเนินการสืบพยานไว้ก่อน และให้นำความในสองวรรค ก่อนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่ศูนย์อำนาจการตรวจสอบในเมืองต้นตามข้อ ๑๕ วรรคแรกและปรากฏว่าพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษและได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการไว้แล้ว ให้ศูนย์อำนาจการส่งเรื่องไปยังสำนักงานคดีหรือสำนักงานอัยการที่ได้รับสำนวนการสอบสวนเพื่อพิจารณาคำเนิการ

เมื่อได้รับเรื่องจากศูนย์อำนาจการตามวรรคแรก ให้พนักงานอัยการตรวจพิจารณาสำนวน โดยละเอียดรอบคอบและให้นำความในข้อ ๑๕ วรรคสองและวรรคสาม ใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการไว้แล้ว หากพนักงานอัยการเจ้าของสำนวนโดยตนเองหรือพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือผู้เสียหายร้องขอให้ดำเนินการสืบพยานไว้ก่อนต่อสำนักงานคดีหรือสำนักงานอัยการที่ได้รับสำนวนการสอบสวนโดยตรง ให้นำความในวรรคก่อนมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๒ การพิจารณาทำความเข้าใจและตั้งดำเนินการสืบพยานไว้ก่อนเพื่อการคุ้มครองเด็กตามข้อ ๑๕ ข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ หรือกรณีเป็นคดีสำคัญ ให้นำความในข้อ ๑๓ และข้อ ๓๒ แห่งระเบียบกรมอัยการว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ.๒๕๒๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๓ เมื่อได้รับแจ้งจากศาลในกรณีที่อนุญาตให้ผู้ต้องหาสืบพยานไว้ก่อน หากพนักงานอัยการยังไม่ได้รับสำนวนการสอบสวน ให้ประสานงานไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงอันเป็นมูลคดีและพฤติการณ์แห่งคดีเท่าที่จำเป็น หรือในกรณีที่พนักงานอัยการได้รับสำนวนการสอบสวนแล้ว อาจแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๒๔ ก่อนเริ่มสืบพยานไว้ก่อน ถ้าเป็นกรณีที่ต้องหาผู้กล่าวหาว่า กระทำคามผิดอาญา ซึ่งหากการฟ้องคดีจะเป็นคดีซึ่งศาลจะต้องตั้งทนายความให้หรือ จำเลยมีสิทธิร้องขอให้ศาลตั้งทนายความ ให้พนักงานอัยการตรวจสอบว่าได้มีการตั้ง ทนายความแล้วหรือไม่ หากยังไม่มีให้แถลงศาลทราบ

ให้พนักงานอัยการเข้าดำเนินการซักค้านพยานและต้องทำบันทึกการ ดำเนินการทุกเรื่องในรายงานการคดี (แบบ อ.ก.13) ให้ละเอียดเพียงพอที่จะทราบว่า ได้ ดำเนินการดังกล่าวในวันใด ครั้งใด พนักงานอัยการคนใด ได้จัดการไปอย่างไร ถ้าเหตุที่ ได้จัดการไปนั้นสมควรจะให้ปรากฏถึงเจตนาเพื่อผลใด ๆ ก็ให้บันทึกเหตุนั้นให้ปรากฏ ไว้ด้วย ทั้งนี้เพื่อใช้ประโยชน์ในการดำเนินคดีต่อไป และให้รายงานหัวหน้าพนักงาน อัยการเพื่อทราบด้วย

ข้อ ๒๕ กรณีสืบพยานไว้ก่อนตามข้อ ๑๙ และข้อ ๒๐ เมื่อดำเนินการ เสร็จแล้วให้ส่งดำเนินบันทึกการดำเนินการดังกล่าวไปยังศูนย์อำนาจการเพื่อเก็บรักษา

กรณีสืบพยานไว้ก่อนตามข้อ ๒๑ ให้หัวหน้าพนักงานอัยการรายงานผล การดำเนินการให้ศูนย์ทราบเพื่อเป็นข้อมูลทางวิชาการต่อไป

หมวด ๖

การคุ้มครองเด็กในชั้นศาล

ข้อ ๒๖ ในการฟ้องคดีของพนักงานอัยการ หากปรากฏว่ากระบวนการใน การดำเนินคดีเรื่องนั้น จะส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจเด็กและเป็นการซ้ำจากที่จะตอกย้ำ จิตใจเด็กซึ่งบอบช้ำให้เลวร้ายยิ่งขึ้น อันจำเป็นต้องมีการคุ้มครองเด็ก ให้พนักงานอัยการ ระบุไว้ในคำฟ้องเพื่อขอให้ศาลใช้กระบวนการถามปากคำและการสืบพยานสำหรับเด็ก เป็นการเฉพาะด้วย

การนำเด็กเข้าสืบในชั้นพิจารณาคดีของศาลนั้น ให้พนักงานอัยการเจ้า ของสำนวนระบุไว้ในบัญชีพยานว่าพยานนั้นเป็นเด็ก และในการขอยกหมายเรียกพยานเด็ก ดังกล่าว ให้ระบุไว้ในคำร้องด้วยว่าพยานที่จะนำเข้าสืบเป็นเด็ก

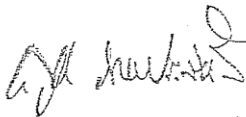
ข้อ ๒๗ ก่อนการสืบพยานเด็ก หากปรากฏเหตุตามความในข้อ ๒๖ วรรคแรกหรือมีเหตุอันควร ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนแถลงต่อศาลขอให้จัดให้ มีการถ่ายทอดภาพและเสียงคำให้การพยานที่ได้บันทึกไว้ในชั้นสอบสวน หรือชั้นไต่

สวนมูลฟ้องต่อหน้าคู่ความก่อน และหากจำเป็นต้องถามพยานเด็กเพิ่มเติม หรือมีการซัก
ค้านหรือถามติง ให้นำความในข้อ ๑๑ แห่งระเบียบนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๘ กรณีที่ไม่ได้ตัวเด็กซึ่งเป็นพยานมาเบิกความในชั้นพิจารณาของ
ศาลเพราะมีเหตุจำเป็นอย่างยิ่ง ให้พนักงานอัยการดำเนินการให้ศาลรับฟังสื่อภาพและ
เสียงคำให้การของพยานนั้นในชั้นสอบสวน ทั้งนี้เพื่อให้ศาลรับฟังประกอบพยานอื่นใน
การพิจารณาพิพากษาคดีต่อไป

ข้อ ๒๙ ในการไต่สวนการตาย เมื่อปรากฏว่าพยานที่น่าเข้าไต่สวนเป็น
เด็ก ให้นำความในหมวดนี้มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๕๓

(นายสุชาติ ไตรประสิทธิ์)

อัยการสูงสุด

ตำแหน่งรอง

(นายณมล ศรีสุก)

เลขาธิการสำนักงานวิชาการ

